

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/359/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116221595
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5116221595.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu v právnej veci žalobcu Ing. P. C., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. XX, právne zastúpeného MM Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kocelova 25, proti žalovaným 1/ KS Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Stará Vajnorská 37, IČO: 35 706 511, 2/ NH group, s.r.o., so sídlom Bratislava - mestská časť Vajnory, Šuty 24, IČO: 47 583 215, právne zastúpenému Advokátska kancelária Machová, s.r.o., so sídlom Skalica, Sasinkova 886/16, 3/ VOICE, s.r.o., so sídlom Trenčín, Dolný Šianec 1, IČO: 31 611 231, právne zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrej Jaroš, spol. s r.o., so sídlom Trenčín, Námestie sv. Anny 361/20, o nariadenie neodkladného opatrenia, na základe odvolania žalovaných 2/ a 3/ proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 17C/195/2016-53 zo dňa 12.9.2016 takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e** vo výroku o nariadení neodkladného opatrenia vo vzťahu k žalovanému v 2. rade.

Uznesenie okresného súdu **m e n í** vo výroku o nariadení neodkladného opatrenia vo vzťahu k žalovanému v 3. rade tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

Uznesenie okresného súdu **z r u š u j e** vo výroku o nároku na náhradu trov konania medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade.

Žalovaný v 3. rade **m á** voči žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením okresný súd na návrh žalobcu nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému 2/ zakázal nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX kat. územie P. odplatne alebo bezodplatne previesť na inú osobu, navrhnuť vykonanie dobrovoľnej dražby týchto nehnuteľností, vložiť ich do základného imania akejkoľvek obchodnej spoločnosti, zriadiť k nim záložné právo v prospech akýchkoľvek tretích osôb a tiež zriadiť k nim akékoľvek vecné bremeno v prospech akýchkoľvek tretích osôb, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Mal osvedčené, že žalobca disponuje exekučným titulom na peňažnú pohľadávku voči žalovanému 1/, ktorý však aktuálne nevlastní žiaden exekvovateľný majetok, a preto je dôvodná obava, že exekúcia bude neúspešná. Jediný svoj majetok žalovaný 1/ previedol na žalovaného 2/ kúpnu zmluvou, ktorej platnosť žalobca namieta v konaní vedenom na tamom súde pod sp. zn. 41C/335/2016. V prípade úspechu žalobcu v označenom konaní by tak došlo k navráteniu právneho stavu pred uzavretím spornej kúpnej zmluvy, t.j. vlastníkom dotknutých nehnuteľností by sa stal opäť žalovaný 1/. Následne by na predmetný majetok mohla byť za účelom uspokojenia pohľadávky žalobcu vedená exekúcia, prípadne by mohol byť žalobca zapísaný ako záložný veriteľ v druhom poradí - po žalovanom 3/. Na základe popísaných okolností považoval okresný súd nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému 2/ za dôvodné.

2. Za dôvodný považoval návrh žalobcu aj vo vzťahu k žalovanému 3/, ktorému zakázal vykonať záložné právo k daným nehnuteľnostiam, či už ich predajom spôsobom dohodnutým v záložnej zmluve alebo na dobrovoľnej dražbe až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Vychádzal z toho, že ak dôjde k výkonu záložného práva predajom dotknutých nehnuteľností na dražbe skôr, než bude právoplatne skončené vyššie definované konanie o neplatnosť kúpnej zmluvy (sp. zn. 41C/335/2016), nebude sa môcť žalobca úspešne domáhať voči žalovanému 3/ v zmysle § 151ma ods. 3 Obč. zák. vydania časti výťažku z predaja a ani súdny exekútor nebude môcť túto časť postihnúť vydaním exekučného príkazu v prospech žalobcu. Prípadným vydaním tejto časti výťažku žalovanému 2/ by teda žalobca definitívne stratil možnosť uspokojiť svoju pohľadávku voči žalovanému 1/. Okresný súd dodal, že ide o rozhodnutie dočasné, ktoré výrazne nezasiahne do práv žalovaného 3/; nič nezmení na jeho postavení prednostného záložného veriteľa, ktorého pohľadávka bude v každom prípade uspokojená prioritne.

3. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %, keďže mal v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia plný úspech. Voči žalovanému 3/ žalobcovi nárok na náhradu trov okresný súd nepriznal, keď len všeobecne konštatoval danosť dôvodov hodných osobitného zreteľa.

4. Proti tomuto uzneseniu podali v zákonom stanovenej lehote samostatné odvolania žalovaný 2/ a žalovaný 3/.

5. Žalovaný 2/ sa domáhal zmeny napadnutého uznesenia tak, že krajský súd návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. Namietal, že neboli splnené predpoklady a podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, keďže žalobca neosvedčil pravdepodobnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a ani nebezpečenstvo hroziacej ujmy. Skutočnosti uvádzané v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia označil odvolateľ za zavádzajúce a nezodpovedajúce stavu veci; okresný súd ich však prevzal bez overenia pravdivosti. Žalovaný 2/ poukázal tiež na § 324 ods. 3 CSP, v zmysle ktorého má zabezpečovacie opatrenie prednosť pred neodkladným opatrením.

6. Ďalej namietal, že nemá vedomosť o rozhodcovskom konaní a ani o rozhodnutí rozhodcovského súdu, ktoré je exekučným titulom priznávajúcim žalobcovi jeho pohľadávku. Naopak, má vedomosť o tom, že zmluva o pôžičke zo dňa 3.7.2012 nemohla byť medzi zmluvnými stranami uzavretá, lebo osoby, ktoré ju podpísali, „nemali v čase jej údajného uzatvorenia o vzájomnej existencii žiadnu vedomosť“. Preto sa žalovaný 2/ domáhal určenia neplatnosti predmetnej zmluvy o pôžičke a aj súd by mal prednostne riešiť túto otázku. Od jej zodpovedania sa totiž odvíjajú ďalšie okolnosti, na základe ktorých sa žalobca domáha svojho nároku.

7. Žalovaný 3/ sa domáhal zrušenia napadnutého uznesenia a vrátenia veci na rozhodnutie okresnému súdu. Poukázal na podstatu zmluvných vzťahov so žalovaným 1/, vrátane zmluvy o záložnom práve k dotknutým nehnuteľnostiam zo dňa 16.7.2014. Nakoľko žalovaný 1/ svoj záväzok nespĺnil, žalovaný 3/ oznámil žalovaným 1/a 2/ začatie výkonu záložného práva predajom zálohu.

8. Žalovaný 3/ zdôraznil, že zmluva o zriadení záložného práva k dotknutým nehnuteľnostiam medzi žalobcom a žalovaným 1/ bola uzavretá už 1.9.2014 a hoci priamo z jej obsahu vyplývalo, že návrh na vklad záložného práva bude podaný bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy, žalobca návrh podal až 26.3.2015. Žalovaný 1/ pritom už v čase uzavretia tejto zmluvy o zriadení záložného práva bol v omeškaní s úhradou dlhu žalobcovi viac ako 2 roky. Podľa odvolateľa sa žalobca sa nestaral o zabezpečenie svojej splatnej pohľadávky so starostlivosťou riadneho hospodára a ohrozenie vymožitelnosti tejto pohľadávky bolo/je v značnej miere spôsobené jeho nečinnosťou. V danej spojitosti poukazoval na zásadu, že práva patria bdelym.

9. Žalovaný 3/ tvrdil, že v dôsledku zákazu výkonu záložného práva sa v súvislosti s výškou svojej pohľadávky (ku dňu podania odvolania vo výške 529.948,47 eur) dostáva do veľmi zlej hospodárskej situácie spôsobilaj mu privodiť dlhotrvajúcu platobnú neschopnosť. Okresný súd sa - podľa neho - nezaoberal vzájomným nepomerom práv žalobcu a záujmov žalovaného 3/, ktorý bude neodkladným opatrením poškodený. Osobitne, ak v súčasnosti dochádza k rýchlemu znehodnocovaniu zálohu z dôvodu, že jeho vlastníci nepostupovali a nepostupujú pri jeho správe s odbornou starostlivosťou, čo dokumentoval priloženými fotografiami. Bol toho názoru, že v čase právoplatného skončenia konania vo veci samej bude záloh znehodnotený a výťažok z neho nebude postačovať ani na uspokojenie jeho pohľadávky. Taktiež žalovaný 3/ považoval zmluvu o pôžičke uzavretú medzi žalobcom a žalovaným 1/ za neplatnú, keďže v mene žalovaného 1/ vystupovala osoba, ktorá na to nebola splnomocnená.

10. Žalobca (a ani žalovaný 1/) sa k odvolaniu žalovaných 2/ a 3/ nevyjadril.

11. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnuté uznesenie vo vzťahu k žalovanému 2/ potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP a vo vzťahu k žalovanému 3/ zmenil podľa § 388 CSP tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

12. Žalovaný 2/ len pomerne všeobecne tvrdil, že žalobca neosvedčil pravdepodobnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana formou neodkladného opatrenia, resp. že neosvedčil nebezpečenstvo hrozacej ujmy. Žalobcova argumentácia v danom smere bola pritom dostatočne konkrétna; uviedol, že sa domáha určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovanými 1/ a 2/ týkajúcej sa dotknutých nehnuteľností, vymedzil dôvody (tvrdené) neplatnosti a čo predmetnou žalobou sleduje (zápis pôvodného právneho stavu do katastra nehnuteľností, ukončenie konania o vklade záložného práva v prospech žalobcu); ktoré tvrdenia dokladoval konkrétnymi písomnosťami. Spochybňovanie žalovaným 2/ samotnej zmluvy o pôžičke len tým, že on nemá vedomosť o rozhodcovskom konaní a že zmluva o pôžičke nemohla byť medzi žalobcom a žalovaným 1/ uzatvorená, lebo „nemali o vzájomnej existencii žiadnu vedomosť“, vyznieva maximálne účelovo. Je nepochybné, že ide o vzťah subjektov odlišných od žalovaného 2/ a na jeho relevantné spochybnenie určite nepostačuje len všeobecné tvrdenie o „nevedomosti“ o takomto právnom úkone.

13. Nadväzne krajský súd s odkazom na viazanosť konkrétnymi odvolacími dôvodmi nemohol odvolaniu žalovaného 2/ vyhovieť. Inými slovami, obsah odvolacej argumentácie žalovaného 2/ nebol spôsobilý podmieniť vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia v časti týkajúcej sa tohto odvolateľa.

14. Pokiaľ žalovaný 2/ argumentoval prednosťou zabezpečovacieho opatrenia, odvolací súd pre úplnosť dodáva, že zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 343 ods. 1 CSP). V súdnej veci je však dlžníkom žalovaný 1/, pričom v zmysle zistení súdneho exekútora žalovaný 1/ nedisponuje potenciálne exekvovateľným majetkom, z ktorého by mohla byť uspokojená vymáhaná pohľadávka žalobcu. Preto nariadenie zabezpečovacieho opatrenia neprichádzalo do úvahy.

15. Žalobca nenamietal prednostné záložné právo na dotknuté nehnuteľnosti svedčiace v prospech žalovaného 3/. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k žalovanému 3/ odôvodňoval tým, že ak by došlo aktuálne k výkonu tohto prednostného záložného práva, nemohol by žalobca byť uspokojený ako v poradí druhý záložný veriteľ (práve za žalovaným 3/), pokiaľ by výťažok z predaja prevýšil (prednostným záložným právom) zabezpečenú pohľadávku žalovaného 3/. Prípadným vydaním zvyšku výťažku z predaja zálohu záložcovi (žalovaný 2/) by tak žalobca „definitívne stratil“ možnosť uspokojiť svoju pohľadávku voči žalovanému 1/.

16. Hoci predmetná právna konštrukcia vyznieva racionálne, na (minimálne) osvedčenie jej dôvodnosti by bolo potrebné aspoň uviesť predpokladanú hodnotu dotknutých nehnuteľností a výšku zabezpečenej pohľadávky žalovaného 3/, aby bolo možné čo i len rámcovo konštatovať opodstatnenosť predpokladu „zvyšku výťažku“ po jej uspokojení a zaplatení ďalších nevyhnutných platieb spojených s predajom/ výkonom záložného práva. V tomto smere žalobca neuviedol žiadne konkrétne tvrdenia, a to ani v rámci reakcie na odvolanie žalovaného 3/, v ktorom opravnom prostriedku práve otázka proporcionality (aj) vo vzťahu k zabezpečenej pohľadávke žalovaného 3/ výrazne rezonuje.

17. Primeranosť, resp. nevyhnutná miera obmedzení je pritom jednou zo základných podmienok nariadenia neodkladného opatrenia; najmä, ak ide o uloženie obmedzení tretej osobe, t.j. subjektu, ktorý nie je stranou konania vo veci samej, ako je tomu vo vzťahu k žalovanému 3/ v súdnom prípade. Vzhľadom na dôvod definovaný žalobcom (aby sa mohol uspokojiť z prípadného zvyšku výťažku) nie je nevyhnutné vo svojej podstate zakázať žalovanému 3/ výkon záložného práva. Na dosiahnutie účelu sledovaného žalobcom postačuje iné obmedzenie, eventuálne i smerujúce proti inému subjektu. Keďže súdaná vec predstavuje štandardné civilné sporové konanie, je neprípustné, aby (odvolací) súd namiesto žalobcu a porušujúc ústavné princípy rovnosti účastníkov a nestrannosti súdu konkretizoval, o návrh akého neodkladného opatrenia má ísť.

18. Z konštatovaného je zrejmé, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k žalovanému 3/ nebol opodstatnený, z ktorého titulu odvolací súd v tejto časti zmenil napadnuté uznesenie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

19. Bez ohľadu na rozoberaný zásadný záver odvolacieho súdu vedúci k zmene napadnutého rozhodnutia krajský súd dodáva, že plne dôvodným je i poukaz žalovaného 3/ na nedôslednosť žalobcu pri uplatňovaní jeho (hmotných) práv a oprávnených záujmov. Tento uzavrel so žalobcom 1/ záložnú zmluvu už 1.9.2014 a mal dostatok času na podanie návrhu na jej zápis do katastra nehnuteľnosti, resp. na zápis záložného práva. Pokiaľ tak učinil až 30.3.2015, t.j. v štádiu po prevode nehnuteľností zo žalovaného 1/ na žalovaného 2/ (24.2.2015), v nemalej miere nesie zodpovednosť za súčasný stav (ne)vymožiteľnosti jeho pohľadávky voči žalovanému 1/.

20. Čiastočne je opodstatnenou i argumentácia odvolateľa - žalovaného 3/ ohľadne stavu dotknutých nehnuteľností. Hoci práve z fotografií ním predložených je zrejmé, že chátranie a znehodnocovanie predmetného komplexu nie je otázkou niekoľkých týždňov, či mesiacov, ale rokov (s veľkou pravdepodobnosťou presahujúcou i časový rámec právnych vzťahov medzi zainteresovanými subjektmi), oddiaľovanie speňazenia bude neustále podstatným spôsobom znižovať ich hodnotu.

21. Nakoľko žalovaný 3/ nie je účastníkom/stranou sporu vo veci samej o náhrade trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia, medzi ním a žalobcom bolo potrebné rozhodnúť bezprostredne v rámci rozhodovania o dotknutom návrhu. Vzhľadom na zamietnutie návrhu smerujúceho voči žalovanému 3/ má tento v zmysle § 354 v spojení s § 262 a § 251 ods. 1 CSP nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia v rozsahu 100%.

22. Naopak, konanie/spor medzi žalobcom a žalovanými 1/ a 2/ pokračuje naďalej konaním vo veci samej (sp. zn. Okresného súdu Žilina 41C/335/2016) a o trovách celého konania bude rozhodnuté rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Aktuálne účinný procesný predpis - Civilný sporový poriadok síce neobsahuje ekvivalent predchádzajúceho ustanovenia § 145 O.s.p., ale z celkovej štruktúry právnej úpravy rozhodovania o trovách konania je zrejmé, že nielen o výdavkoch strán vynaložených v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva, ale aj o trovách iných subjektov, rozhoduje súd až v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. To znamená, že predmetné štádium je priestorom i na rozhodnutie o náhrade trov strán súvisiacich s časťou konania/sporu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

23. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu dovolanie **n i e j e** prípustné.